

תלמודו בידו

דף ד עמוד א

א כיצד ביטלו רבן גמליאל ובית דינו את איסור חרישה בערב שביעית ?

ב מה נלמד מהפסוק "בחריש ובקציר תשבות" ?

ג האם משקים בחול המועד שדה בית השלחין ממי קילון או גשמים, או מנהר המושך מים מן האגם ומדוע ?

ד בריכה שנתמלאה מים מערב יום טוב, האם מותר להשקות ממנה שדה בחול המועד ?

ה שדה שיש בו מעיין, וכשמשקים ממנו הוא מנטף מים לבריכה הנמוכה ממנו, האם מותר להשקות בחול המועד מן הבריכה שדה אחר שבצידה ?

א ר' יצחק: כשאסרו בית שמאי ובית הלל לחרוש מפסח ושבעות, התנו שכל הרוצה לבטל תוספת זו יבא ויבטל.

ואבל ללא תנאי, בית דין מבטל דברי ב"ד חברו רק אם גדול ממנו בחכמה ובמנין.

רב אשי: סובר כר' ישמעאל שאין תוספת שביעית נוהגת בזמן הזה כלל.

ב ר' עקיבא: "בחריש", שאסור לחרוש שלשים יום לפני ראש השנה של שביעית. "בקציר", קצר בשמינית תבואה שהביאה שליש בשביעית, יש בה קדושה.

ר' ישמעאל: כשם שהחריש שנאסר בשבת הוא של רשות (כי אין חריש של מצוה בתורה). כך הקציר שנאסר הוא של רשות, אבל קציר העומר שהוא מצוה דוחה שבת.

ג קילון (בור עמוק ובו מי גשמים): אסור, כי יש טרחה יתירה בשאיבת מים מן הבור. מי גשמים: אסור. לר' יוחנן, גזירה שמא ישקה גם ממי קילון.

לרב אשי, גזירה משום סופם, שהרי כשמתמעטים שאיבתם בטורח.

נהר: לר' זירא מותר, שכן מי אגם אינם פוסקים. לר' יוחנן אסור, גזרה משום מי קילון.

ד אסור, שמא יגמרו המים ויטרח להביא ממקום אחר. אך אם אמת מים עוברת בה מותר. רב פפא: ובלבד שיש באמה כדי להשקות רובה בפעם אחת. רב אשי: אף בכמה ימים.

ה ר' ירמיה: מותר כל עוד מים מנטפים מהשדה העליון לבריכה (ואפילו המעיין פסק). אביי: מותר רק אם המעיין עצמו עורנו מנטף מים לשדה העליון.